

Press Release

PR 160924

28.04.2016

STQARRIJA MILL-UFFIĊĊJU TAL-PRESIDENT

Diskors mill-President ta' Malta, Marie-Louise Coleiro Preca, waqt il-ftuh tal-konferenza dwar Child and Adolescent Mental Health

28ta April, 2016

Huwa ta' pjacir ghalija li nkun magħkom għall-ftuh ta' din l-ewwel konferenza bit-tema '*Child and Adolescent Mental Health*', organizzata mill-Assoċjazzjoni għal *Child and Adolescent Mental Health*.

Nieħu l-opportunità wkoll biex niringrazzja lill-Assoċjazzjoni tal-hin li tajtuni biex naqsam magħkom xi riflessjonijiet dwar dan il-qasam tant importanti, u li tant jeħtieg vizibilità.

Konvinta wkoll li d-deliberazzjonijiet tagħkom, u l-qsim ta' esperjenzi u informazzjoni tul din il-konferenza, se jkunu ta' importanza kbira, mhux biss għalikom bhala *practitioners*, iżda wkoll għal aktar gid tal-pazjenti tagħkom, tal-familji tagħhom, tal-komunitajiet fejn jghixu, u s-soċjetà tagħna kollha kemm hi.

Hemm bżonn nahdmu hafna aktar biex inwarrbu l-mistħija u l-istigma li għadhom ixekklu kull diskors dwar problemi ta' saħħa mentali, u dan minkejja l-avvanzi li saru fis-settur.

Min-naħa l-oħra, nistaqsi: jekk aħna l-adulti għadna m'aħniex kapaċi nitkellmu b'mod miftuħ dwar dawn problemi ta' saħħa mentali, kif qatt nistgħu nheggu biżżejjed lill-uliedna biex jifthu qalbhom magħna?

F'pajjiżna hadd ma jiddejjaq imur jara tabib jekk jikser siequ jew jaqbdu riħ, iżda mhux l-istess fejn jidhlu diffikultajiet mentali. Jinħtieg li niżguraw li din l-attitudni tagħna fejn jidhlu s-saħħa u l-gid tal-moħh, tkun waħda hielsa mill-biżgħat.

Jinħtieg li nagħtu appogg u nkorraġġiment lit-tfal tagħna li rari jkunu jafu kif jitolbu l-għajnuna. Huwa d-dmir tagħna li noholqu l-ispazji siguri u hielsa fejn it-tfal tagħna jitkellmu, u aħna nisimghuhom u nagħtu kashom.

Minn konsultazzjoni wiesgħa li l-Fondazzjoni tiegħi għall-Gid tas-Socjetà għamlet ma' mijiet ta' tfal minn kull rokna ta' dawn il-gzejjer, irrizulta li n-nuqqas ta' spazji miftuħa, u nuqqas ta' sigar, huwa ta' dannu kbir għas-saħħa mentali u fizika tagħom.

Kienet propju din ix-xewqa espressa mit-tfal li waslitni biex niftaħ il-ġnien privat tal-Palazz ta' Sant' Anton għall-użu bhala spazju għat-tagħlim u r-rikreazzjoni. Dan il-proġett, li tajnih l-isem ta' l-Ġnien Sigriet tal-President, għadu kemm daħal fit-tieni sena tiegħu.

Hejjejna wkoll manwal bid-dettalji tal-principji li nebbhuna u l-metodologija uzata biex dan il-proġett ikun jista' jiġi replikat b'nadrijiet oħra. Hadna b'interess kbir u tajna importanza l-perspettiva tat-tfal f'dan kollu.

It-tfal kollha jinhtiegu lil min jismagħhom, jinhtiegu r-rispett u jinhtiegu l-imħabba.

L-istrategiji tagħna għandhom ikunu mnebbha mid-dinjità li jixraq li nagħtu lit-tfal u li għandhom dritt għaliha, u s-sehem tagħhom hemm b'zonn li jkun rispettat.

Hawnhekk għalhekk li rridu nrispettaw il-perspettiva u l-partecipazzjoni tat-tfal b'mod effettiv. It-tfal għandhom hafna x'jgħidu dwar l-esperjenzi tagħhom u meta nistiednu u noholqu opportunitajiet fejn it-tfal jikkellmu, nistgħu nitgħallmu hafna dwar dawk l-esperjenzi li jaffettwaw is-saħħa mentali tagħhom. Hemm b'zonn li napprezzaw dan il-kontribut tat-tfal, nagħtuh il-valur li jisthoqqlu u jekk nagħmlu dan inkunu qed nagħmlu differenza kbira għall-ġenerazzjonijiet tal-lum u ta' għada.

L-importanza tal-partecipazzjoni tat-tfal dehret sewwa fil-Konferenza Nazzjonali dwar il-Ġid tat-Tfal is-sena l-oħra, li ġiet organizzata mill-Fondazzjoni tiegħi għal-Ġid tas-Socjeta'. Il-konferenza ħarset lejn l-effetti tal-*bullying* fuq l-esperjenzi mentali, soċjali u edukattivi tat-tfal. Kienu t-tfal stess li ġew mistiedna jaqsmu l-istess tagħhom, u jidhlu fi djalolgu mal-*practitioners* fis-settur edukattiv u setturi oħra. Esperti internazzjonali tkellmu dwar ir-riċerka tagħhom u offrew rakkomndazzjonijiet prattici lid-diversi professjonisti li jahdmu direttament mat-tfal.

Dawn huma t-tip ta' inizjattivi li hemm b'zonn inrawmu u ninkoraġġixxu jekk irridu nindirizzaw bis-serjeta' l-istatistika inkwetanti li rrapporta l-Professor Carmel Cefai, li terz tal-istudenti f'pajjiżna huma vittmi ta' *bullying*.

Is-saħħa mentali, sostenibbli u dejjiema, ta' uliedna ma tistax tinbet f'ambjent ta' vjolenza u ansjeta'. Huwa d-dmir tagħna bhala ġenituri, edukaturi, professjonisti u speċjalisti, li nagħtu lit-tfal tagħna l-ispazju li għandhom b'zonn biex ixettlu s-saħħa emozzjonali tagħhom permezz ta' ħiliet soċjali bażiċi. Jinhtieg li ntuhom l-għodda biex jibnu pedament sod għall-ġejjieni tagħhom, halli jkunu *resilient*.

Ma rridux niddejqu nistaqsu jekk jinhtiegx li jsir iżjed biex titnaqqas il-livell ta' tensjoni mis-sistema edukattiva li qed tohloq lit-tfal.

Jinhtieg li mill-kliem ngħaddu għal fatti, għaliex wisq nibza' li, minkejja li sar, u qed isiru bidliet importanti, għadna l-bogħod minn dak li hu l-aħjar.

Nemmen li s-sistema edukattiva tagħna m'għandiex tibqa' marbuta iżzejjed mal-ħiliet akkademiċi biss, iżda jinhtieg li nwessgħu hafna aktar is-sistema biex tkopri l-iżvilupp personali u soċjali tat-tfal tagħna.

B'hekk inkunu qed nassiguraw li qed nghinu lit-tfal u l-ġenerazzjonijiet futuri biex ikunu *resilient* quddiem l-isfidi tal-ħajja.

Fl-aħħar mill-aħħar irridu nkunu aħna li nagħtu bidu għal dik il-bidla li nixtiequ naraw f'ħaddiehor. Jekk it-tfal jaraw lill-ġenituri, lill-qraba tagħhom u lill-adulti li huma mdawrin bihom jgħixu flimkien f'relazzjonijiet ta' rispett u armonija, dan diġà ikollu effett enormi għall-ġid tat-tfal.

Nawguralkom il-hidma t-tajba fid-diskussjoni tagħkom, u nittama li taqsmu bejnietkom u magħna s-sejbiet tagħkom, u tkomplu timirħu fir-riċerka għall-ġid tat-tfal kollha tal-Gżejjer Maltin, u lil hinn.

Grazzi.